

КАРАР

« 13 » апрель 2022 ел

№ 442

«2019-2022 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү программасын раслау турында» Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 26 ноябрәндәге 1039 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында (28.04.2020 №322, 28.09.2020 №735, 06.04.2021 №239, 22.12.2021 №2263, 01.04.2022 № 243 үзгәрешләр белән)

Арча муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2019-2022 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү программасын раслау турында» Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 26 ноябрәндәге 1039 номерлы карарына (28.04.2020 №322, 28.09.2020 №735, 06.04.2021 №239, 22.12.2021 №2263, 01.04.2022 №243 үзгәрешләр белән) түбәндәге үзгәрешләргә кертәргә:

1.1. «2019-2022 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү программасын раслау турында» Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 26 ноябрәндәге 1039 номерлы карары белән расланган «2019-2024 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү программасы»н кушымта нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына йөкләргә.

Башкарма комитеты житәкчесе

Р.М.Гатиятов

**2020–2024 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында
физик культура һәм спортны үстерү
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программаның паспорты

Муниципаль программаның исеме	"2020 - 2024 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү" муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Муниципаль программаны эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2009 елның 7 августындагы 1101-р күрсәтмәсе белән расланган 2020 елга кадәр Россия Федерациясендә физик культураны һәм спортны үстерү Стратегиясе; "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон (24.07.2009 редакциядә) (РФ ДД ФС тарафыннан 20.07.1995 елда кабул ителгән); "Физик культура һәм спорт турында" 2008 елның 8 октябрәндәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (29.06.2010 редакциядә); "2011-2015 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү буенча дәүләт программасы турында" 2010 елның 5 октябрәндәге 795 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 11 февралендәге 90 номерлы "2013-2017 елларга балалар мәнфәгатьләрендәге чараларның республика стратегиясе турында" карары; "2019-2021 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү" дәүләт программасын раслау турында" Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 5 мартындагы 159 номерлы карары
Муниципаль программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
Муниципаль программаның төп максаты	1.Физик культура һәм спорт белән шөгыйльләндүдә халыкның агымдагы ихтыяжларын канәгәтләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру. 2.Яшьләрне физкультура-спорт эшчәнлегенә жәлеп итү хисабына халыкның авыру дәрәжәсен һәм криминоген хәлне киметү. 3. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру. 4. Арча муниципаль районының барлык халкы тарафыннан сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен шартлар тудыру
Муниципаль программаның төп бурычлары	1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләндүтә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну

	<p>формалаштыру;</p> <p>2. Спортчыларны эзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, шәһәрнең спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;</p> <p>3. Арча муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын һәм югары класслы спортчыларны эзерләү өчен оптималь шартлар тудыру;</p> <p>4. Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү;</p> <p>5. Арча районында яшәүчеләр өчен физик культура һәм спорт өлкәсендә һәркем файдалана алырлык инфраструктура булдыру һәм үстерү;</p> <p>6. Балалар һәм яшьләр өчен спортның төрле төрләре буенча календарь укыту-спорт чараларын үткәрү өчен шартлар тудыру;</p> <p>7. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндерү чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тәмин итү;</p> <p>8. Гомумшәһәр массакуләм спорт чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тәмин итү;</p> <p>9. Шәһәр халкының төрле категорияләре өчен массакуләм спорт-сәламәтләндерү чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тудыру;</p> <p>10. Сәламәт яшәү рәвешенә мөһим өлеше буларак физик культура һәм спортны пропагандалауны камилләштерү;</p> <p>11. Яшьләр инфраструктурасын үстерү һәм тотрыклы эшләрү;</p> <p>12. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәмин итүне үстерү</p>
<p>Программаның төп чараларын башкаручылар</p>	<p>Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге</p> <p>Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының "Мәгариф идарәсе" МУ</p> <p>Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының "Мәдәният идарәсе" МУ</p> <p>Арча муниципаль районының социаль яклау идарәсе</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>2020-2024 еллар</p>
<p>Муниципаль программаның максатларына ирешү индикаторлары</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2024 ел ахырына планлаштырыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - район халкының физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче өлешен 66,4 процентка житкерү; - халыкка түләүле физкультура-спорт хезмәтләренә күләм арттыру һәм сыйфатын күтәрү; -гражданнарның авырулар санын киметү, хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге һәм хәрби хезмәткә чакырылучы үсмерләренә физик эзерлеген яхшырту; - республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда чыгыш ясаучы Арча муниципаль районы спортчылары санын арттыру; -физик культура һәм спорт чаралары ярдәмендә мөмкинлекләре чикләнган кешеләрне физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү ролен арттыру

Муниципаль программаны финанслау күлэмнәре һәм чыганакалары	Жирле бюджет акчалары, бюджеттан тыш акчалар, республика бюджеты акчалары.					
	Финанслау чыганагы	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
	Республика бюджеты	767,25	1280,5	1329,34	1 914,9 7	0,0
	Жирле бюджет	64364,80	70702,8	87408,7	81264,7	81995,8
	Бюджеттан тыш чыганакалар	3 400,00	3 400,00	3 546,5	3 000,0	3 200,0
	Барлығы	68532,05	75383,3	92284,54	86179,6 7	85195,8
Искәrmә: программаны финанслау күләме фаразлау характерына ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслашуга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.						

1. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ПРОБЛЕМАЛАРЫ ҺӘМ МАКСАТЛАРЫ

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2008 елның 17 ноябрена 1662-р күрсәтмәсе белән расланган 2020 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенен озак сроклы социаль-икътисадый үсеше Концепциясе нигезендә, спортны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтенен төп юнәлеше булып, системалы үзгәртеп корулар аша кеше потенциалын үстерүне, социаль мохит сыйфатын һәм кешеләрнең тормыш шартларын яхшыртуны кертөп, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү өчен шартлар тудыру тора.

Физик культура һәм спортны үстерү Арча муниципаль районының социаль-икътисади үсешенә бер өлеше. Әлеге тармактагы өстенлекле юнәлешләр-халыкның барлык яшь һәм социаль төркемнәрен даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү өчен шартлар тудыру, республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда район данын яклаучы югары квалификацияле спортчылар әзерләү өчен шартлар тудыру, физик һәм әхлакый яктан сәламәт яшь буын тәрбияләү. Физик культура һәм спорт район халкын сәламәтләндерүнең, балалар һәм яшьләрне гражданлык һәм патриотик рухта тәрбияләүнең мөһим чарасы булып тора.

Соңгы елларда Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерүдә уңай үзгәрешләр булды. Физик культура һәм спорт өлкәсенен матди базасын, кадрлар потенциалын үстерү, сәламәт яшәү рәвешен мәгълүмати яктан яклау буенча массакуләм мәгълүмат чаралары белән актив эшләү Арча районы халкын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итүгә ярдәм итте.

Спорт инфраструктурасын үстерү һәм эзлекле рәвештә камилләштерү өлкәсендә уңай үсеш күзәтелә. 2022 ел ахырына Арча муниципаль районы территориясендә 202 спорт объекты эшли:

- асфальт жәелгән жинел атлетика юлы булган 1500 урынга исәпләнгән 1 стадион
- 65 яссы корылма (50-волейбол һәм баскетбол мөйданчыгы, 15-футбол кыры)
- 2 бассейн
- 46 спорт залы
- 27 хоккей мөйданчыгы
- 1 ук ата торган тир
- 1 чаңгы базасы

1 «Арча - Арена» боз сарае
29 универсаль спорт майданчыклары
5 урам тренажеры
23 башка спорт корылмалары
1 ГТО нормаларын үтәү майданчыгы

Район территориясендә ике спорт мәктәбе эшли - «Арча» (1482 бала) һәм «Арча Арена» (224бала), анда 1706 укучы спорт белән шөгыйльләнә.

Шәһәр һәм район халкы «Арча» спорт комплексында бассейнга, «Арча-Арена» боз сараена түләүле нигездә йөри ала.

Һәр ведомство карамагындагы учреждениедә түләүле хезмәтләр күрсәтүгә бәя преysкурантлары, шулай ук аз керемле һәм күп балалы гаиләләрдәге балаларга һәм яшүсмерләргә, ятим һәм опекага алынган, инвалидларга, сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнган кешеләргә, КДН, ПДНда исәптә торучы балигъ булмаган балалар һәм үсмерләргә ташламалы һәм түләүсез нигездә әлеге хезмәтләр күрсәтү кагыйдәләре расланган.

Спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү муниципаль учреждениеләр (балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләре) һәм районның мәгариф учреждениеләре өчен спорт инвентаре сатып алу проблемасы кискен булып кала.

Әлеге системаны тотрыклы үстерү шартларын булдырырга программа чаралары ярдәм итә.

Шулай ук мәгълүмат белән тәмин итүгә, сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүне актив пропагандалауга зур игътибар бирергә кирәк.

Арча муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендәге эш нәтижеләрен анализлап, муниципаль программаны гамәлгә ашыру, тулаем алганда, уңай күренешкә ия дип әйтәргә була. Ул спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгытырга, район халкын физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирде. Хәзерге вакытта яңа муниципаль программаны эшләү һәм раслау зарурлыгы туды, анда 2020-2024 елларга Арча муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре чагылдырылырга тиеш.

Программаны куллану күрсәтелгән проблемаларны иң югары нәтижәле идарә иткәндә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, бу алда торган проблемаларны хәл итүгә комплекслы якин килүне, шулай ук Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижеләрен планлаштыру һәм күзәтеп баруны тәмин итәчәк. Программаны гамәлгә ашыру уңай тенденцияләргә ныгытырга, Арча муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү буенча максатчан эшне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәтнең төп стратегик өстенлеге булып сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыру һәм үстерү тора. Шуңа бәйле рәвештә дәүләт һәм гражданның көндәлек мөнәсәбәтләрендә үтә күренмәлек, төгәллек һәм гадилеккә ирешергә кирәк. Бу мөнәсәбәтләрнең төп бурычы-кешеләрнең тормыш шартларын яхшырту. Хәзерге вакытта яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгә эшчәнлегенең төп юнәлеше – яшьләр һәм өлкәннәрнең яшәү урыны буенча массакуләм физкультура хәрәкәтен киңәйтү.

Балаларны сәламәтләндерү лагерьларының матди базасын үстерү, ялны оештыру формаларын камилләштерү буенча эшне дәвам итәргә кирәк.

Киләсе елларга яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгәнең массакуләм һәм физкультура-сәламәтләндерү эшчәнлегенең төп максаты-Арча муниципаль районында халыкны физик культура белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау.

Спорт юнәлешендәге объектларның нәтижәле эшләнү тәмин итү мәсьәләләре безнең өчен тагын да актуальләшә бара. Шуңа ук вакытта, балалар, яшьләр һәм гаилә ялы өчен корылмаларның һәркем өчен ачык булуын тәмин итеп, балалар спортына аерым игътибар бирергә кирәк.

Физик культура һәм спорт өлкәсен үстерүдә оештыру-икътисади механизмны камилләштерү буенча төп чаралар:

- төрле яшьтәге гражданны өчен уку, хезмәт һәм ял режимына физик культура һәм спортны керту;
- Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясенең төрле спорт төрләре буенча жыелма

командалары өчен спорт резервы, югары класслы спортчылар эзерләүне тәмин итү;
- физкультура-сәламәтләндрерү һәм массакуләм спорт чараларының календарь планнарын эшләрү һәм гамәлгә ашыру;
- гореф-гадәтләрне, йолаларны һәм икътисади хәлне исәпкә алып, халыкның төрле категорияләре һәм төркемнәренә физкультура-спорт эшчәнлегенә ихтыяжларын канәгатьләндрерүне тәмин итә торган шартлар булдыру;
- мәгариф учреждениеләрәндә дәрестән тыш чаралар, шул исәптән спорт ярышлары һәм бәйрәмнәр оештыру һәм үткәрү, яшәү урыны буенча һәм ял паркларында физик культура һәм спорт белән шөгьльләнү өчен шартлар тудыру.
- ятим балалар, «авыр» яшүсмерләр, инвалидлар арасында физик культура һәм спортны үстерү программасын, шулай ук яшүсмерләр арасында наркоманлык, эчкечелек һәм башка тайпылышларны кисәтүгә юнәлдерелгән махсус программалар кабул итү һәм гамәлгә ашыру. Халыкның барлык яшь төркемнәре өчен (хезмәт коллективларында, яшәү һәм ял итү урыннары буенча, мәгариф учреждениеләрәндә) массакуләм спорт төрләре буенча ярышлар санын арттыру.

Программаның төп максатлары:

1.Массакуләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Арча муниципаль районының спорт имиджын алга сөрү.

2. Физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүдә халыкның агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндрерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру.

3. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

4. Арча муниципаль районының барлык халкы өчен сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен шартлар тудыру

Әлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру;

2. Спортчылар эзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, район спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;

3. Арча муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын һәм югары класслы спортчыларны эзерләү өчен оптималь шартлар тудыру;

4.Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү;

5. Арча районында яшәүчеләр өчен физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;

6. Балалар һәм яшьләр өчен спортның төрле төрләре буенча календарь өйрәтү-спорт чараларын үткәрү өчен шартлар тудыру;

7. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндрерү чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тәмин итү;

8. Гомумшәһәр массакуләм спорт чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тәмин итү;

9. Район халкының төрле категорияләре өчен массакуләм спорт-сәламәтләндрерү чараларын оештыру һәм уздыру өчен шартлар тудыру;

10. Физик культураны һәм спортны сәламәт яшәү рәвешенә мөһим өлеше буларак пропагандалауны камилләштерү;

11. Яшьләр инфраструктурасын үстерү һәм тотрыклы эшләрү;

12. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәмин итүне үстерү.

2.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОГЫ

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру срогы - 2020-2024 еллар

3. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛЭН ТЭЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘУ

Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен жирле бюджет, бюджеттан тыш акчалар, республика бюджеты акчаларыннан файдалану күздә тотыла.

Финанслау чыганагы	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Республика бюджеты	767,25	1280,5	1329,34	1 914,97	0,0
Жирле бюджет	64364,80	70702,8	87408,7	81264,7	81995,8
Бюджеттан тыш чыганаclar	3 400,00	3 400,00	3 546,5	3 000,0	3 200,0
Барлыгы	68532,05	75383,3	92284,54	86 179,67	85195,8

Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерына ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауға федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

4.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА БЕЛЭН ИДАРӘ ИТҮ ҺӘМ АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программада катнашучылар эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы башкарма хакимият органы булып, тармак учреждениеләре, предприятие житәкчеләре һәм башка оешмалар белән берлектә, Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге тора:

- билгеләнгән тәртиптә Программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру чыгымнарын, шулай ук Программаны гамәлгә ашыру механизмын аныклау буенча тәкъдимнәр әзерли;

- максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүнә төгәлләштерә;

- хисап кварталыннан соң килүче айның 15 числосына кадәр Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм аны Арча муниципаль районы Башкарма комитетына тапшыра.

Хисап мәгълүматын җыю һәм агрегацияләү өчен Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге җаваплы.

Программаны башкаручылар хисап кварталыннан соң килүче айның 10 числосына кадәр Программа чараларының үтәләше турында мәгълүматны Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегенә тапшыралар.

5.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, ИКЪТИСАДИ, СОЦИАЛЬ ҺӘМ ЭКОЛОГИК НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү хисап елында Программа максатларына фактта ирешелгән күрсәткечләрне (индикаторларны) бәяләү һәм бурычларны хәл итү күрсәткечләрә белән чагыштыру юлы белән үткәрелә.

Программаның иң мөһим социаль-икътисади нәтижәсә булып физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүчеләр саны арту торакак, бу исә район халкының сәламәтлеген ныгытуға ярдәм итәчәк.

Балалар-яшүсмерләр спортын үстерү нәтижәсендә спортчыларның төрлә дәрәжәдәге

ярышларда уңышлы чыгыш ясарлык югары квалификацияле спортчыларның эзерлек дәрәжәсе артчак, республика спартакиадасы исәбенә спортчылар саны күбрәк булачак.

Арча муниципаль районы халкының төрле категорияләрен физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү процессына актив жәлеп итү наркомания, эчкечелек, тәмәке тарту һәм башка зарарлы гадәтләрнең кимүенә, авырулар санын киметүгә, эшкә сәләтлелекне арттыруга һәм район халкының гомер озынлыгын арттыруга ярдәм итәчәк.

Муниципаль программаның бюджет нәтижелелеге физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәтне гамәлгә ашыру чараларына юнәлдерелгән чыгымнарның нәтижелелеген арттырудан гыйбарәт.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруда экологик нәтижелелек түбәндәгедән гыйбарәт:

- яшь буынны һәм яшьләргә эхлекчә яктан тәрбияләүдә, шул исәптән әйләнә-тирә мохиткә сакчылар карашта;

- спорт майданчылары өчен хужалык әйләнешендә катнашмаган жирләрдән файдалануда.

6. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ТАСВИРЛАМАСЫ

№	Чаралар	Башкар учылар	Үтәү срогы	Финансла у чыганагы	Финанслау күләме (мең сум)				
					7	8	9	10	11
1. Физкультура-массакүләм эшнә, халыкның хәрәкәт активлыгын үстерү									
1.1	Физкультура-сәламәтләнדרү һәм спорт чараларының комплекслы планнарын эшләү - яшәү урыны буенча - уку һәм хезмәт эшчәнлегә урыны буенча - авыл халкы белән - инвалидлар белән эшләү барышында - ижтимагый оешмалар һәм төрле юнәлештәге клублар белән - спорт ветераннары белән	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә	2020-2024	Жирле бюджет	2020	2021	2022	2023	2024
1.2	Яшәү урыны буенча төрле яшәтәге халык катнашында физкультура-сәламәтләнדרү һәм массакүләм спорт чаралары үткәрү	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә	2020-2024	Жирле бюджет	98,00	198,0	973,0 4	68,0	68,0
1.3	Предприятие хезмәткәрләре спартакиадасын оештыру һәм үткәрү	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә	Ел саен	Жирле бюджет	150,00	250,0	100,0	100,0	100,0
1.4	Физик мөмкинлекләре	Яшьләр	2020-	Жирле	73,00	73,00	73,00	73,00	73,00

	чиклэнгэн кешеләр арасында спорт эшен оештыру, жайлашкан физик культура һәм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, өлкән яшьтәге кешеләрне сәламәтләндерү физкультурасына жәлеп итү	эшләр һәм спорт бүлгеге Социаль яклау бүлгеге	2024	бюджет					
1.5	Бөек татар шагыйре Г. Тукайның туган көненә багышланган "ТУКАЙ SKI – МАРАФОН" һәм Тукай марафонын оештыру һәм уздыру	Яшьләр эшләр һәм спорт бүлгеге	2020-2024	Жирле бюджет	280,00	280,00	123,6	80,0	80,0
1.6	Халык өчен физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү мөмкинлеген тәмин итү буенча шартлар тудыру	Яшьләр эшләр һәм спорт бүлгеге КДН "Мәгариф идарәсе" МУ ТР Эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча бүлгеге	2020-2024	Жирле бюджет	45,90	45,90	45,90	45,90	45,90
1.7	Гомуми белем бирү учреждениеләре арасында физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт эшен иң яхшы оештыруга конкурслар үткөрү	"Мәгариф идарәсе" МУ Яшьләр эшләр һәм спорт бүлгеге	2020-2024	Жирле бюджет	60,00	60,00	50,0	50,0	50,0
2. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, социаль тискәре күренешләрне профилактикалау									
2.1	Стационар һәм мәктәп яны лагерларында физкультура -	Яшьләр эшләр һәм	2020-2024	Жирле бюджет	65,00	65,00	45,0	45,0	45,0

	сәламәтләндрерү һәм спорт чаралары үткәрү	спорт бүлеге "Мәгар иф идарәсе" МУ							
2.2	ҚДНда, ПДНда исәптә торучы балигъ булмаганнарны мәктәп коллективларының ижади эшчәнлегенә жәлеп итү, төрле массакуләм мәдәни, спорт чараларында һәм секцияләрдә катнашу	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге ҚДН "Мәгар иф идарәсе" МУ "Мәдән ият идарәсе" МУ	2020-2024	Жирле бюджет	37,00	37,00	37,00	37,0	37,0
2.3	Тәмәке тартуны, эчкечелекне, наркоманияне профилактикалауга юнәлтелгән чараларны оештыру һәм уздыру	"АҮРХ" ДАСС У Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге "Мәгар иф идарәсе" МУ	2020-2024	Жирле бюджет	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00
3. Югары казанышлар спортын үстерү									
Ярышлар һәм конкурслар оештыру һәм үткәрүнең нәтижәле системасын булдыру									
3.1	Ел саен смотр-конкурслар оештыру һәм үткәрү: - спортның олимпия төрләре буенча иң яхшы тренер һәм спортчы - спортның олимпия булмаган төрләре буенча иң яхшы тренер һәм спортчы - спортның уен төрләре буенча иң яхшы команда	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	2020-2024	Жирле бюджет	105,00	105,00	79,0	79,0	79,0
3.2	Татарстан Республикасы	Яшьләр эшләре	2020-2024	Жирле бюджет	525,00	697,3	1221,2	225,0	225,0

	чемпионатларында һәм беренчелекләрендә, турнирларында, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда әйдәп баручы спортчыларның, районның жылма һәм клуб командаларының катнашуы	һәм спорт бүлеге							
3.3	«Арча-Арена» спорт командаларының хоккей һәм (яки) Россия Федерациясе хоккей буенча чемпионаты буенча Татарстан Республикасы Чемпионатында катнашуы	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге		Республика бюджеты	379,50	359,9	890,3	1031,3	-
3.4	Татарстан Республикасы спорт резервын әзәрләүче физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировкалар һәм инвентарь сатып алу	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	2020-2024	Республика бюджеты	387,75	425,10	439,04	501,37	-
4. Яшьләргә гражданлык формалашуы, рухи-әхлакый тәрбия бирү өчен шартлар тудыру									
4.1	Яшьләргә хәрби-патриотик, рухи-әхлакый, экологик тәрбия бирү өлкәсендә район конкурслары, проектлары һәм программалар оештыру	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге Район хәрби комиссариат "Мәгариф идарәсе" МУ "Мәдәният идарәсе" МУ	2020-2024	Жирле бюджет	75,00	75,00	55,0	55,0	55,0
4.2	Ватан тарихының истәлекле даталарына бәйле чараларны оештыру һәм үткәрү	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге "Мәгар	2020-2024	Жирле бюджет	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00

		иф идарәсе " МУ "Мәдән ият идарәсе " МУ							
4.3	Ел саен үткәрелә торган бәйрәмнәрдә (Яшьләр көне, Физкультурачылар көне, Шәһәр көне)	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	2020- 2024	Жирле бюджет	207,60	307,6	495,9 6	157,6	157,6
	БАРЛЫГЫ				2638,7 5	3128,8	4778,0 4	2698, 17	1165, 5
5. Спорт өлкәсен матди тәмин итү									
5.1	МБУ "Арча" спорт мәктәбен, "Арча Арена" спорт мәктәбен матди тәмин итү		2020- 2024	Жирле бюджет	62493, 30	68359, 0	8396 0,0	8009 9,2	8083 0,3
				Республи ка бюджеты	0,00	0,00	0,00		
				бюджетта н тыш акчалар;	3400,0	3400,0	3546, 5	3000, 0	3200, 0
5.2	Физик культура һәм спорт өлкәсендә муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль йөкләмәләргә үтәү максатларында, спорт объектларының террордан яклауны тәмин итү өчен жиһазлар сатып алу		2020- 2024	Ре спублика бюджеты	0,0	495,5	0,0	0,0	0,0
5.3	Дзюдо бүлеге ачылу уңаеннан Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча "спорт мәктәбе" муниципаль бюджет учреждениесе		2023	Ре спублика бюджеты				382,3	
	БАРЛЫГЫ				65893,3	72254,5	87506, 5	8348 1,5	84030, 3
	БАРЛЫГЫ				68532,05	75383,3	92284,54	8617 9,67	85195, 8

Искэрмэ: Программаны финанслау күлөмө фаразлау характерына ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслашуга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.